

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Loppuraportti

Kestävää kasvua ja työtä 2014 - 2020 Suomen rakennerahasto-ohjelma

Viranomaisen merkintöjä

Saapumispäivämäärä 15.5.2023	Diaarinumero EUR A 2014/9448/09 02 01 01/2020/ESAELY
Käsittelijä Niina Suorsa	Puhelinnumero 0295 026 606
Hankekoodi S22006	Tila Valmis

1 Hankkeen perustiedot

Hankkeen nimi MYÖ, TYÖ, HYÖ 2! - Osallisuudesta polkuja työelämään	
Alkamispäivämäärä 1.4.2020	Päätymispäivämäärä 31.3.2023
Toimintalinja 5. Sosiaalinen osallisuus ja köyhyyden torjunta	
Erityistavoite 10.1. Työelämän ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyvyn parantaminen	
Tukimuoto Työllisyyden ja osaamisen edistämiseen sekä sosiaaliseen osallisuuteen liittyvä kehittämishanke	
Hanketyyppi Hanke, jossa on henkilöitä varsinaisena kohderyhmänä	
Kustannusmalli Flat rate 17 %	

2 Tuensaajan perustiedot

Tuensaajan nimi Rautavaaran kunta	
Y-tunnus 0172646-0	Hankkeen WWW-osoite http://www.rautavaara.fi
Yhteyshenkilön nimi Tarja Selkimäki	
Yhteyshenkilön sähköpostiosoite tarja.selkimaki@rautavaara.fi	Yhteyshenkilön puhelinnumero 0408608229

3 Tiivistelmä

3.1 Hankkeen toiminnan ja tulosten tiivistelmä

MYÖ, TYÖ, HYÖ 2! - Osallisuudesta polkuja työelämään -hankkeessa selvitettiin ja parannettiin rautavaaralaisten heikommassa asemassa olevien työttömien, työelämän ulkopuolella olevien sekä osatyökykyisten työ- ja toimintakykyä tarjoamalla heille polkuja työelämään. Hankkeessa tehtyjen selvitysten pohjalta tarjottiin osallistujille yksilöllisiä matalan kynnyksen vaihtoehtoja, joiden avulla kohti kuntoutumisen kohti työelämää oli mahdollista.

Hankkeessa toteutettiin porrastettu yksilöllinen työllistymispolku, jossa tavoitteena reitti kohti avoimia työmarkkinoita. Työllistymispolku koostui asiakkaille tarjottavasta yksilöohjauksesta ja jatkovaihtoehtoista työhönvalmennuksen keinoin. Näitä olivat esimerkiksi tukitoimet työllistymiseen palkkatuen avulla, työkokeilu, opiskelu, kuntouttava työtoiminta, etäkuntouttava työtoiminta ja kuntouttavan työtoiminnan ryhmätoiminta. Työ -ja toimintakyky selvitysten jälkeen kyseeseen tuli työkyvyttömyyseläke niiden henkilöitten kohdalla, joilla työkykyä ei ollut sijoittuakseen avoimille työmarkkinoille.

Hankkeessa tehtiin tiivistä yhteistyötä yritysten kanssa. Hanke lisäsi yritysten tietoutta työkokeilun ja palkkatuen käytöstä ja tarvittaessa ohjeisti palkkatukihakemusten tekemisessä. Hankkeessa on tehty yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa hankkeen kohderyhmän työllistymispolun suunnittelussa. Kolmannen sektorin kanssa selvitettiin ja toteutettiin palkkatuen käyttöä osatyökykyisten työllistämisen tueksi.

Hanke on lisännyt kohderyhmän osalta sosiaalista osallisuutta, ehkäissyt syrjäytymistä ja tuloerojen kasvua. Hanke on tarjonnut polkuja työelämään ja mielekkäämpään arkielämään ja arkielämään. Hankkeessa kohderyhmään kuuluvat henkilöt ovat hyötäneet, kun ovat saaneet tukea ja ohjausta niin työelämän suuntaan kuin muihinkin elämänsä osa-alueen haasteisiin. Hankkeen myötä onnistuttiin tavoittamaan sellaisia henkilöitä, joiden työllistymisen esteenä oli tunnistettuja tai tunnistamattomia haasteita, ja valtaosan kohdalla asiakkaita saatiin ohjattua heidän tarpeitaan vastaavien palveluiden piiriin.

Hankkeessa on kehitetty yhteistyötä TE-toimiston, Kelan ja terveydenhuollon kanssa siten että yhdyshenkilönä on ollut työkoordinaattori. Näin toimien on saatu asioihin selkeyttä, säästettiin aikaa ja asiakkaiden asiat hoituivat nopeammin.

3.2 Hankkeen toiminnan ja tulosten englanninkielinen tiivistelmä

Hankkeen nimi: MYÖ, TYÖ, HYÖ 2! - Osallisuudesta polkuja työelämään
Viranomainen: Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

In the "MYÖ, TYÖ, HYÖ 2! - Osallisuudesta polkuja työelämään" project, the aim was to investigate and improve the employment and functional capacity of disadvantaged individuals in Rautavaara who were unemployed, outside the labor force, or partially capable of work by offering them paths to enter the workforce. Based on the assessments conducted in the project, individual low-threshold alternatives were provided to participants to support their rehabilitation and transition towards employment.

The project implemented a stepped individual employment path with the goal of guiding participants towards open labor markets. This employment path consisted of individual guidance and further options for vocational training, including support measures for employment through wage subsidies, work trials, studies, rehabilitative work activities, remote rehabilitative work activities, and group activities related to rehabilitative work. For those individuals whose work and functional capacity assessments indicated work disability, disability pension became an option for them if they were unable to be placed in open labor markets.

The project involved close collaboration with businesses. It increased their awareness of work trials and wage subsidies, and provided guidance on submitting wage subsidy applications when necessary. Collaboration with third-sector organizations was also established to plan the employment paths for the project's target group. The use of wage subsidies to support the employment of partially capable individuals was explored and implemented in collaboration with the third sector.

The project has increased social inclusion, prevented marginalization, and reduced income inequality among the target group. It has offered paths to employment and a more meaningful everyday life and routine. The individuals in the target group have benefited from the support and guidance provided, not only towards employment but also in addressing challenges in other areas of their lives. The project successfully reached individuals who faced identified or unidentified barriers to employment, and a majority of the participants were referred to services that matched their needs.

Collaboration with the Employment and Economic Development Office (TE-toimisto), the Social Insurance Institution of Finland (Kela), and the healthcare sector has been developed in the project, with a job coordinator acting as the contact person. This approach has brought clarity to processes, saved time, and ensured faster handling of clients' matters.

4 Hankkeen tarve, toteutus ja tulokset

4.1 Miten hanke onnistui vastaamaan kehittämistarpeeseen ja kuinka hankkeen tavoitteet toteutuivat?

Erityistavoitteena ja lähtökohdana hankkeelle oli työelämän ulkopuolella olevien työ -ja toimintakyvyn parantaminen. Hankkeen avulla pystyttiin suuntaamaan resursseja ja toimenpiteitä niin että ne tukivat juuri kaikkein heikommassa tilanteessa olevia henkilöitä. Tarvetta hankkeen hakemiseen oli jo todettu aiemmin rahoitetuissa Työkuntoon (S20608) ja Nuoret duuniin (S20207), sekä MYÖ, TYÖ, HYÖ! (S21306) -hankkeissa, joissa oli paljastunut tarve huolehtia ja selvittää pitkään työttömänä olleiden työ -ja toimintakykyä ja sitä kautta tehdä ennaltaehkäisevää työtä edistämään heidän etenemistään työllisyyspolun matalan kynnyksen palveluilla.

Hankkeen tavoitteena oli parantaa ja selvittää kaikkein heikommassa asemassa olevien työttömien, työelämän ulkopuolella olevien sekä osatyökykyisten työ -ja toimintakykyä ja ennaltaehkäistä syrjäytymiskierrettä. Hankkeen tavoitteena oli lisätä sosiaalista osallisuutta, ehkäistä syrjäytymistä, torjua köyhyyttä, kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja sekä tukea elämänhallintaa.

Hankkeessa toteutettiin työ -ja toimintakyvyn arviointia yhdessä moniammatillisen tiimin kanssa. Mukana olivat Kela, TE-toimisto, Rautavaaran kunta ja Terveystalo Oy, Rautavaaran terveyskeskus sekä lisäksi etsivä nuorisotyö, sosiaalitoimi ja TE-toimiston TYP-työ ja työllistymis-/aktivointisuunnitelmat.

Hankkeessa mukana olleet osallistujat on lähetetty kunnan perusterveydenhuoltoon työttömien terveystarkastukseen. Työttömien terveystarkastukseen lähetettyjen asiakkaiden osalta on pidetty tiivistä yhteydenpitoa terveystarkastuksen tehneeseen sairaanhoitajaan. Lähetettä tehtäessä on huolehdittu, että asiakas täyttää esitietolomakkeen ja joidenkin asiakkaiden kohdalla on tehty myös aikavaraukset. Väiällä työkoordinaattori on ollut asiakkaan mukana vastaanotolla. Jatkotoimenpiteistä myös neuvoteltiin yhteistyössä. Terveystarkastukseen on myös oltu tiiviisti yhteyksissä, kun asiakas tarvitsee esimerkiksi lähetteen ja B-lausunnon Kelan ammatilliseen kuntoutukseen tai KYS kuntoutustutkimuspoliklinikalle. Työkoordinaattori on alustavasti keskustellut aikavarausta tehtäessä, miksi asiakas on tulossa terveydenhoitajan/lääkärin vastaanotolle. Tarvittaessa mukaan vastaanotolle on tulostettu TE-toimiston suunnitelma, josta näkyy miksi TE-toimisto pyytää lääkärin kannanottoa asiakkaan työ- ja toimintakykyyn. Monet asiakkaat eivät osaa kertoa omasta tilanteestaan, joten väärinkäsityksiä syntyi herkästi puolin ja toisin. Täten säästettiin aikaa ja vältettiin epäonnistumisia ja asiakkaiden asiat hoituivat nopeasti. Hankkeessa työkoordinaattori on ollut keskeisessä roolissa asioitten eteenpäin viemisessä. Työkoordinaattori on ollut rinnalla kulkija sekä yhteyshenkilö hankkeen kohderyhmän asioidessa eri toimijoiden kanssa. Ilman hankkeesta saatavaa tukea asiakkaiden asiat olisivat jääneet hoitamatta eteenpäin. Hankkeen kohderyhmässä on ollut erittäin haastavia asiakkaita, mutta kärsivällisellä asenteella ja kohtelemalla heitä yhdenvertaisesti on päästy hyviin lopputuloksiin.

Koronan vaikutuksena kuntouttava työtoiminta keskeytettiin väliaikaisesti ja hankkeessa suunniteltiin uusia vaihtoehtoisia tapoja toiminnan jatkamiseen. Kuntouttavan työtoiminnan pitäminen etäkuntouttavana avasi aivan erilaisen kanavan toimia, ja hankkeen osallistujat antoivat vain positiivista palautetta korona-ajan osallistumisesta. Osallistumisen koettiin merkittävästi lievenneen yksinäisyyden tunteita eristyksen keskellä. Etäkuntouttavaan osallistui 15 henkilöä. Etäkuntouttavassa työtoiminnassa olevat henkilöt kuvasivat elämää Rautavaaralla ja sen tuloksena järjestettiin valokuvausnäyttely kirjastolla, kolme osallistujaa myös palkittiin. Etäkuntouttavaa työtoimintamallia on jatkettu pienemässä määrin osana kuntouttavaa työtoimintaa.

Mielenterveyden keskusliiton omat avaimet kautta on toteutettu yksi luento hankkeen osallistujille. Lisäksi saatiin tietoa Mielenterveyden keskusliitosta sekä Omat avaimet toiminnasta. Luento sisälsi myös pari harjoitusta, joissa teemana oli mm. voimavarat, vahvuudet, unelmat ja arvot. Luennolle osallistui 15 henkilöä. Tämä luento oli hankkeelle ilmainen.

Hankeaikana on toteutettu kaksi Metsäkartanon kuntouttavan työtoiminnan ryhmää. Ryhmiä oli tarkoitus pitää enemmänkin, mutta osittain koronasta johtuvista syistä niitä ei pidetty. Myös ryhmiin ei ollut riittävästi ohjata asiakkaita. Hankkeen kirjoilla olevista asiakkaista osa oli pitkällä sairauslomalla tai kuntoutustuella. Asiakkaita oli myös Kelan ammatillisella kuntoutusjaksoilla tai KYS kuntoutuspoliklinikan jaksoilla. Sieltä useimmat ohjattiin hakemaan joko sairauslomaa tai kuntoutustukea/ työkyvyttömyyseläkettä. Metsäkartanon ryhmät ovat olleet erittäin suosittuja, joten asiakkaiden saaminen ryhmiin on ollut helppoa. Metsäkartanon ryhmiin on osallistunut yhteensä 28 henkilöä. Toiminnassa on

Hankkeen nimi: MYÖ, TYÖ, HYÖ 2! - Osallisuudesta polkuja työelämään
Viranomainen: Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

ollut teema ja toiminta on ollut voimavarakeskeistä ja tarjonnut osallistujille mahdollisuuden hengähtää, kokea luonnossa ja vaikuttaa yhteiseen tekemiseen. Tapaamiskerroilla mm. on keskusteltu omista harrastuksista, ammateista, sosiaalisista verkostoista, haaveista sekä erilaisuudesta ja samanlaisuudesta.

Hankkeen aikana toteutettiin myös Ohjaus Oprakan järjestämä luentosarja (10 h) johon osallistui 15 henkilöä. Ohjaus Oprakan luentosarja aloituksessa oli osallistujien ryhmäytyminen, kartoittaminen osallistujien mahdollisuuksista, rajoitteista ja toiveista ajatellen tulevaisuutta. Luennolla käytiin läpi motivaatiota, arvoja ja vahvuuksia ja sitä miten ne ovat osana vaikuttamassa työnhakuun ja itsetuntemukseen. Toisen valmennuskerran sisällössä teemana oli motivaatio- ja vahvuustyöskentely. Viimeisellä kerralla aihe oli työnhakutaitoihin perehtyminen ja tavoitteiden asettaminen/ tavoitteellisen tulevaisuuden suunnittelu.

Asiakkaiden mukaan saaminen ja motivointi ryhmiin osallistumiseen on vaatinut perusteellisen pohjustuksen ja keskustelut ennen ryhmiin osallistumista. Jämähkyttä on tarvittu ja myös lempeää ohjausta. Koska monilla asiakkailla on ollut huonoja kokemuksia ryhmätoimintaa kohtaan, työkoordinaattori on myös ollut aina mukana aloitusjaksolla, välilläjaksoilla sekä viimeisellä jaksolla. Tutun henkilön paikalla oleminen ja kannustaminen ovat helpottaneet jännittämistä uusia asioita kohtaan.

Digitaitoja hyvinvoinnin ja työllistämisen edistämiseksi (S22500) hankkeen kanssa on yhteistyössä järjestetty tule vahvistamaan digitaitoja koulutus. Koulutukseen osallistui 8 henkilöä. Koulutus oli tarpeellinen kohderyhmälle koska heillä oli varsin alkeelliset taidot. Koulutukseen osallistuneet kokivat itse myös tämän tarpeelliseksi.

Hankkeen aikana oli pyrkimys toteuttaa 55 työkorttisuoritusta, tämä ei toteutunut koska TE-palvelujen käytännöt ovat muuttuneet siten että TE-toimisto järjestää harkinnanvaraista valmennusta, jossa työttömät voivat suorittaa myös korttikoulutuksia. Ainoastaan yksi henkilö suoritti hygieniapassikoulutuksen, jonka työnantaja halusi maksaa.

Hankkeen tulokset vastaavat erinomaisesti hankesuunnitelman tavoitteita ja tuloksia pystytään mittaamaan mm. laskeneella työttömien määrällä. Kunnan työllisyyspalvelujen asiakkaat ovat hyötynet pitkistä tukiprosesseista, joissa heidän palvelutarpeensa on arvioitu yksilöllisesti ja heille on räätälöity jatkopolut niin että ne ovat sopineet heidän elämäntilanteeseensa.

4.2 Mitä välittömiä tuloksia hankkeella saatiin aikaan? Mitä vaikutuksia tuloksilla on?

Hankkeessa on tehty Työllistymis-/ Aktivointisuunnitelmia yhteensä 152 kappaletta.

Työkokeilussa on ollut 21 eri henkilöä

Osa-aikatyon on aloittanut ja määräaikaista työsuhteita 17 henkilöillä.

Työkyvyttömyyseläkkeelle on päässyt 10 henkilöä ja osatyökyvyttömyyseläkkeelle 3 henkilöä.

Vanhuuseläkkeelle 2 henkilöä

Päätöksiä erilaisista eläkkeistä, sairauspäivärahoista, kelan ammatillisesta kuntoutuksesta odottaa 11. henkilöä

Terveystarkastuksissa on käynyt 85 henkilöä.

Hankkeessa yksi henkilö suoritti oppisopimuksella talonrakennuskoulutuksen ja työllistyi tämän jälkeen Rautavaaran kunnalle. Toinen henkilö aloitti myös oppisopimuksella paikallisessa yrityksessä, mutta henkilö muutti toiselle paikkakunnalle ja opinnot paikallisessa yrityksessä ovat vielä kesken.

Hankkeen alkaessa 1.4.2020 Rautavaaralla oli tuolloin 100 työtöntä. Hankeaikana Rautavaaran työttömyys on parhaimmillaan ollut Pohjois-Savon ja koko Suomen keskiarvon alapuolella, mitä on pidettävä hyvänä tuloksena. Vuonna 2020 Rautavaaran työttömyys oli ensimmäistä kertaa 30 vuoden aikana pienempi kuin Pohjois-Savossa keskimäärin. Hankkeen päättyessä maaliskuussa 2023 Rautavaaralla oli 74 työtöntä.

Hankkeessa on selvitetty, millainen on rautavaaralaisten työttömien todellinen työ -ja toimintakyky ja sen mukaisesti heille on tarjottu erilaisia vaihtoehtoja työllistymisen polulla. Kohderyhmällä oli sosiaalisia, taloudellisia ja terveydellisiä haasteita, joten hankkeen tuen avulla näitä haasteita ja esteitä pystyttiin parantamaan.

Tulosten saavuttamiseksi hankkeessa on tehty mittavaa yhteistyötä terveydenhuollon kanssa. Osallistujien jatko-ohjauksissa haasteena oli kantaaottavuuden puute, joissa ei otettu huomioon asiakkaiden pitkittynyttä työttömyyttä ja siihen mahdollisesti vaikuttavia tekijöitä. Jatko-ohjauksissa ei arvioitu olisiko syytä laittaa asiakas tarkempiin tutkimuksiin esim. neuropsykologiin tai kuntoutustutkimuspoliklinikalle. Samoin oli epäselvyyttä siitä, kenelle kuuluu esim. kuntoutussuunnitelman laatiminen. Terveystarkastus oletti sen kuuluvan joko työkoordinaattorille tai sosiaalitoimelle. Oli selvää, että asiakkaat tarvitsivat selkeämpää palveluohjausta terveydenhuollolta. Hankkeen avulla onkin alettu selvittää työkkyvyn tiimin hyötyjä. Tiimin hyöty toisi asiakkaiden tilanteeseen kokonaisvaltaista ymmärtämistä ja prosessivastuitten selkeyttäminen vähentäisi kuormitusta asioista joista esim. TE-toimisto ei ole vastuussa.

TYP-työskentely on ollut haasteellista, kun siirryttiin hyvinvointialueelle. Rautavaaran kunnassa ei ole kenelläkään käyttöoikeuksia TYP-järjestelmään, kun työkoordinaattorin käyttöoikeudet päättyivät. Sosiaalityössä vaihtuivat henkilöt, joilla osalla oli ollut tunnukset, eivät osanneet käyttää järjestelmää tai siihen ei ole ollut aikaa. TYP oikeudet ovat ainoastaan TE-asiantuntijalla, kelan henkilöt ovat myös vaihtuneet, joten TYP-työskentely ei ole ollut toimivaa. Tämä on aiheuttanut haastetta palveluun ohjautumisessa, sekä kukaan ei ole päivittänyt asiakkaan tietoja järjestelmään.

Työllistymispolun rakentamisessa käytettiin tiivistä yhteistyötä yritysten kanssa ja lisättiin heidän tietoisuutensa osatyökykyisyydestä ja työllistämismahdollisuuksista sekä muista mahdollisista tuista. Hankkeen tavoitteiden saavuttamisessa työkokeilu ja palkkatuen aktiivinen hyödyntäminen yksilöllisissä työllistämispoluissa ja kolmannen sektorin toiminnassa oli yksi keskeisistä keinoista. Rautavaaran kunnan elinkeinopoliitikka on aktiivista, kunta on tukenut yrittäjiä sekä muita toimijoita kehittämällä elinkeinotukia, jolla tuetaan rahallisesti yrityksiä palkkaamaan osatyökykyisen tai pitkään työttömänä olleen henkilön. Rautavaaran kunnan myöntämiä tukia ovat mm. uuden rautavaaralaisen yrityksen perustamisen tukeminen, työttömän työnhakijan työllistämisen tukeminen, toiselle paikkakunnalle työllistyvän työmatkan tukeminen, oppisopimus koulutuksen tukeminen.

4.3 Miten hakemuksen kohteena olevaa toimintaa jatketaan ja tuloksia sekä kokemuksia hyödynnetään hankkeen päättymisen jälkeen?

Hankkeen tuloksena kohderyhmästä on nyt seulottu ne henkilöt, joiden työ -ja toimintakyky ovat huonot, että he ovat hakeneet ja päässeet eläkkeelle. Hankkeen aikana on myös selvitetty osatyökykyiset henkilöt, jotka jatkossa tarvitsevat tukea ja ohjausta hankkeen päättymisen jälkeen.

Hankkeen nimi: MYÖ, TYÖ, HYÖ 2! - Osallisuudesta polkuja työelämään
Viranomainen: Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Hankkeen aikana kehitetyt ja hyväksi havaitut toimintamallit jatkavat toimintaa hankkeen päättymisen jälkeen. Ryhmätoimintaa pyritään järjestämään edelleen ja kunnan elinkeinotuet ovat käytössä pitkään työttömille henkilöille. Luentoja pyritään järjestämään tarpeen vaatiessa työttömille.

Tuen ja ohjauksen tarvetta tarvitaan edelleen työttömien kanssa toimimisessa, varsinkin pohjoismaisen työvoimapalvelumallin astuttua voimaan. Pohjoismaisessa työvoimapalvelumallissa työnhakija hakee työtä omatoimisesti. Työnhakijan on haettava tiettyä määrää työmahdollisuuksia, jotta oikeus työttömyysturvaan jatkuu. Ensimmäisestä unohduksesta tai laiminlyönnistä seuraa muistutus. Asiakkaat ovat tarvinneet entistä enemmän yksilöllistä tiiviimpää tukea, miten toimitaan näissä tilanteissa. Työkoordinaattori on ollut tiiviisti mukana ohjeistamassa työttömiä työnhakijoita työllistymismahdollisuuksien kartoittamisessa.

Hankkeen päättyessä ja hyvinvointialueelle siirryttyä on huomattu, että on entistä enemmän tarvetta yksilölliselle ohjaukselle. Hyvinvointialueen aloitettua toimintansa aikuissosiaalityö ja kuntouttava työtoiminta siirtyivät kunttien vastuulta hyvinvointialueelle, mikä on vaikeuttanut moniammatillisen yhteistyön jatkumiseen. Pienessä kunnassa pääsy aikuissosiaalipuolen palveluihin on vaikeutunut ennestään ja asiakkaat eivät ole saaneet asioitaan hoidettua. Tässä apuna on ollut kunnan työkoordinaattori, joka on selvitetty asioita myös hankkeen päättymisen jälkeen. Hankkeen kannalta on ollut tärkeää, että henkilö on nimetty tehtävään ja kontaktit ovat valmiina. Hankkeen tuloksia sekä kokemuksia hyödynnetään hankkeen päättyttyä kunnan omassa toiminnassa.

Hankkeen aikana on aloitettu käynnistämään monialaisen työkyvyn tuen tiimin mallia. Tämän mallin kehittäminen jatkuu hankkeen päättymisen jälkeen. Hankeajana on todettu, että mallin rakentaminen on jatkon kannalta hyödyllinen ja yksi tulevaisuuden toimintamalli työ- ja toimikyselyselvittelyjen osalta.

4.4 Toteutuiko hanke aiotulla maantieteellisellä alueella tai kuinka alue mahdollisesti muuttui? Saavutettiin suunniteltu kohderyhmä vai tuliko siihen muutoksia? Oliko muita toteutukseen liittyviä muutoksia?

Hankkeen toteutusalueena on ollut Rautavaaran kunta. Mikäli muutoksia on ollut tarvittu tehdä, ovat ne riippuneet osallistujan asuinpaikan ja taajaman välisistä välimatkasta ja kulkuvaikeuksista. Näitä tilanteita on ollut yksittäisiä ja em. johtuen henkilöt ovat kieltäytyneet kaikista toimenpiteistä.

Hankkeen kohderyhmä saatiin mukaan yhteistyössä TE-toimiston ja sosiaalitoimen kanssa. Pienessä kunnassa tieto hankkeesta alkoi leviämään ja asiakkaat itse ottivat yhteyttä ja halusivat tulla hankkeeseen asiakkaaksi.

5 Seurantatiedot

5.1 Päästiinkö toteutuksessa hakemuksessa esitettyihin (kohta 12) numeerisiin tavoitteisiin? Mistä mahdolliset erot johtuvat?

Hankkeen tavoitteena oli kohdata 100 asiakasta. Hankkeen aikana kirjattiin 91 aloitusilmoitusta ja lisäksi hankeajana kohdattiin 25 muuta tukea ja ohjausta tarvitsevaa, jotka eivät halunneet tulla hankkeen kirjoille. Hankkeen loppujaksolla hanke tuki myös tilapäisen suojelun tarpeessa olevia asiakkaita. Hankkeen kautta järjestettiin TE-palvelujen asiantuntija kertomaan TE-toimiston palveluista ja samalla saatiin kirjattua heidät TE-toimistoon asiakkaiksi. Työkoordinaattori tiedotti yrittäjiä mahdollisuudesta ottaa ukrainalaisia henkilöitä työkokeiluun ja oli myös apuna työkokeilupaiikkojen etsimisessä ja sopimusten laatimisessa. Näitä henkilöitä ei kirjattu hankkeeseen koska hankeajana oli jäljellä enää vähän. Näitä ukrainalaisia henkilöitä oli 9 henkilöä, ja jos heidät olisi kirjattu hankkeelle, olisi hankkeella ollut tasan 100 asiakasta. Hankeajana on tehty yhteistyötä 11 yrityksen kanssa. Kolmannen sektorin toimijoiden kanssa on yhteistyö ollut tiivistä. Hankesuunnitelman mukaisesti nämä tavoitteet määrällisesti tavoitettiin.

Hankkeessa oli kirjoilla 91 henkilöä, mutta järjestelmävirheen vuoksi yhtä henkilöä ei saatu kirjattua pois hankkeesta. Tämä henkilö on työttömänä työnhakijana ja odottaa eläkkeelle pääsyä syyskuussa.

5.2 Miten asetetut numeeriset tavoitteet palvelivat hankkeen toteutusta? Mitkä indikaattorit olisivat tukeneet paremmin toteutusta? Mitä mahdollisia omia seurantatietoja tai indikaattoreita toteutuksessa hyödynnettiin?

Hankkeen numeeriset tavoitteet toteutuivat hankesuunnitelman mukaisesti. Osallistuvien yritysten määrä ylittyi ja osallistuvien henkilöitten määrän tavoite ollessa 100, hankkeen kirjoilla oli 91 henkilöä. Kaiken kaikkiaan hankeajana tavattiin kuitenkin yhteensä 125 asiakasta. Hankeajana toteutuksessa hyödynnettiin omia seurantatietoja asiakkaista oman asiakasrekisterin kautta, täten pysyttiin ajan tasalla asiakkaiden tilanteista.

6 Hakijan osaaminen, hankkeen riskiarviointi ja ohjausryhmä

6.1 Miten hanke kartutti tuensaajan hanketyöosaamista ja hankkeen sisällön mukaista osaamista?

Työkoordinaattorilla on pitkä työkokemus työttömien ohjaamisesta, sekä työ- ja toimintakyvyn selvittelyistä. Työkoordinaattori on käynyt työkyvykoordinaattorin koulutuksen, josta hankkeen kohderyhmän terveydentilan selvittelyissä oli osaamista ja hyötyä. Näitä seikkoja hyödyntäen on osallistujille, kunnan toimijoille ja muille yhteistyötahoille jaettu tietoa hankkeesta sen tavoitteista ja vaikutusmahdollisuuksista, sisällöstä ja merkityksestä yksilön kannalta. Hanke kartutti työkoordinaattorin, että hankehakijana Rautavaaran kunnan osaamista hankehakemuksen mukaisista asioista.

Hankkeen myötä on tullut uusia näkökulmia suhteessa osallistujiin ja muihin toimijoihin. Hanke on mahdollistanut laajemman yhteistyön ja kontaktit kunnan sisällä. Hankkeen avulla on saatu osallistujat lähtemään perusterveydenhuollon tekemisiin työttömien terveystarkastuksiin. Työkoordinaattorin rooli ja yhteys perusterveydenhuoltoon on ollut tarpeellinen myös jatko-ohjauksien kannalta. Myös tiedonkulku eri toimijoiden välillä on ollut keskeisessä roolissa. Jotta työttömien terveystarkastus voisi olla yhtenäinen kokonaisuus, jossa asiakkaalla ja kaikilla toimijoilla on sama päämäärä, tarvittiin toimivia käytäntöjä tiedonvaihtoon. Työkoordinaattori on aloittanut säännölliset monialaiset (sosiaalityö, terveydenhoitaja, työllisyyspalvelut jne.) tapaamiset asiakkaiden työ- ja toimintakyvyn edistämiseksi.

6.2 Toteutuiko hankkeen aikana ennakoituja tai muita riskejä ja kuinka niihin reagoitiin?

Varsinaiset hankkeen suunnitelmassa arvioidut riskit (talousriski, hallinnointiriski tai asiakkaiden sitoutuminen hankkeeseen) eivät toteutuneet merkittävässä määrin, mutta niihin oli syytä varautua hakemusvaiheessa.

Hankkeen nimi: MYÖ, TYÖ, HYÖ 2! - Osallisuudesta polkuja työelämään
Viranomainen: Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Hankeaikana ongelmaksi muodostui jatkuva yhteiskumppaneitten vaihtuminen. TE-toimiston asiantuntijavirkailijoiden vaihtuminen ja uuden virkailijan saamisen viivästyminen aiheuttivat ongelmia asiakkaiden ohjaamisessa ja suunnitelmien tekemisessä. Tilannetta ratkottiin siten, että työkoordinaattori soitteli aktiivisesti eri asiantuntijavirkailijoille asiakkaiden asiointien selvittämiseksi ja samalla sai sitten lisää asiakkaita hankkeen kirjoille.

Sosiaalitoimiston aikuissosiaalityön työparin puuttuminen varsinkin hyvinvointialueelle siirryttäessä aiheutti asiakkaille hätää ja hämmennystä, kun ei tiedetty kuka hoitaa asioita. Työkoordinaattorin avulla selviteltiin kuka väliaikaisesti hoitaa mitään asiakkaiden tilanteisiin liittyviä asioita. Pienessä kunnassa resurssit ovat vähäisiä, joten työkoordinaattorin työpanos on ollut tarpeellinen. Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP) työn käyttöoikeuksien muuttuminen on aiheuttanut ongelmia. Työkoordinaattorilla ei ole enää oikeuksia typ-järjestelmään hyvinvointialueelle siirryttäessä. Aikuissosiaalityössä ei ole myöskään kenelläkään käyttöoikeuksia. Tämä on viivästyttänyt asiakkaiden ohjaamista monialaiseen yhteispalveluun. Myös Kelan yhteyshenkilöissä on ollut koko ajan vaihtuvuutta. TYP- työ on käytännössä ollut ainoastaan TE-toimiston asiantuntijavirkailijan vastuulla.

Osalle hankkeen osallistujille on muodostunut haasteeksi verkkopankkitunnusten puuttuminen. Pohjoismainen työvoimamallin tultua voimaan, nämä asiakkaat eivät pääse ilmoittamaan miten ovat toteuttaneet velvollisuuttaan hakea työpaikkoja. Myös ne asiakkaat, joilla on tunnukset, eivät osaa ilmoittaa velvollisuuksiaan oikein. Tämä on aiheuttanut paljon huolta, kun muistutuksia ja selvityspyyntöjä alkaa tulemaan. Työkoordinaattorin tukea ja selvittelyä on tarvittu entistä enemmän.

6.3 Miten ohjausryhmä tuki hankkeen toteutusta? Miten ohjausryhmä luonnehti hankkeen onnistumista?

Hankkeen ohjausryhmä kokoontui 2 kertaa vuodessa. Ohjausryhmän rooli oli lähinnä seurata ja ohjata hankkeen sisällöllisten tavoitteiden saavuttamista. Ohjausryhmän tapaamisissa on käyty vapaamuotoisia ja tilanteen mukaisia keskusteluja hankkeen tilanteesta ja asiakasmääristä.

Kokouksissa on vaihdettu ajankohtaista tietoa toimijoiden välillä. Hankkeen toiminta on ollut ohjausryhmän palautteen mukaan vaikuttavaa, konkreettista ja hankesuunnitelman mukaista. Hankkeessa on saavutettu tuloksia, jotka jäävät elämään.

Ohjausryhmä on ollut tyytyväinen työkoordinaattorin työpanokseen, ja hankkeen tuloksiin. Työkoordinaattorin asiantuntemusta, positiivista asennetta sekä ohjaustyön sujumista on kiiteltu. Myös paikallisten olojen työmahdollisuuksien tunteminen on koettu hyväksi.

6.4 Miten kohderyhmä koki hankkeen? Millaista palautetta kohderyhmältä on saatu?

Hankkeen toiminnan arviointia varten on tehty osallistujille palautelomake, jossa kysyttiin palautetta hankkeen toiminnasta ja ohjaustarpeesta. Lomakkeessa mm. kysyttiin, millainen vaikutus hankkeella on ollut terveydentilan selvittämiseen, mielekkääseen arkielämään, sosiaaliseen kanssakäymiseen, omien vahvuuksien tunnistautumiseen, ammatinvalinnan selkeytymiseen, opiskelun aloittamiseen tai jatkamiseen, aktiiviseen työhaun omaksumiseen tai työpaikan saamiseen. Tämä lomake on myös sähköisenä versiona, johon muutama henkilö onkin vastannut.

Osallistujilta kysyttiin, millaiset ovat heidän jatkosuunnitelmansa ja mikä hankkeen toimintamallissa oli hyvää tai huonoa.

Hankkeen loppupalautteista on saatu pelkästään myönteistä palautetta, mm. mainintaa hyvistä vuorovaikutustaidoista hanketyöntekijän ja osallistujien välillä. Kiitosta sai myös aktiivinen ja positiivinen asenne sekä asiantuntevuus sekä paikallisten olojen/työpaikkojen tuntemus.

Osa asiakaspalautteista:

On hyvää neuvontaa ja opastusta sairauden takia eläke haussa sekä työn haussa.

Hanke auttoi työpaikan hakemisessa, ammatinvalinnan selkiytymiseen, opiskelun aloittamiseen.

Ei tarvinnut omaa päätä rasittaa, kun ei ymmärrä näistä asioista, osa-aikaeläke hyväksyttynä, olen tyytyväinen ratkaisuun sekä ohjaukseen.

Toimintamalli oli mielestäni hyvä, odotuksena oli tutustua erilaisiin työtehtäviin, hankkeen kautta sain itselleni työkokemusta.

Hankkeella oli myönteinen vaikutus terveydentilan selvityksiin sekä mielekkääseen arkielämään.

Mielenkiinnolla otin hankkeen vastaan, en osannut odottaa todella työllistyväni. Kaikki toimi omalta osaltani todella hyvin.

Kiitos paljon asiantuntevista neuvoista ja rohkaisusta uusille urille!

Sain apua työllistymisen polun suunnittelussa ja työhön pääsemisessä.

Ohjaus oli ammattimaista, sosiaalista, asiakkaat huomioon ottavaa sekä ylenpalttisen ystävällistä.

Hankkeen toimintamallissa oli selkeä ja johdonmukainen rakenne. Parannettavaa tai muutettavaa en hankkeesta keksi.

Lisäksi se motivoi minua pitämään työkykyäni - Liityin hankkeeseen positiivisin mielin. Se auttoi minua selkeyttämään omien mielenkiintojen kohteita työelämään liittyen ja motivaatiotani yllä läpi vuoden.

Toimintamallissa oli ensiinkin asioitten käsittelyyn verrattuna, että toimeen tartuttiin kiitettävällä tarmolla, tavoitteena päästä parhaaseen tulokseen.

Arvosana 10+.

Olen saanut itsevarmuutta ja onnistumista. Sain hyvin ohjausta työhaussa ja arjen asioissa. Aina löytyi ihminen, jolta kysyä neuvoja.

Toimiva yhteydenpito, jatkosuunnitelmien miettiminen.

Hyvä palvelu, miljoona kiitosta neuvoista ja ohjeista.

Sain elämään rytmiä ja säännöllisyyttä ja työkokeilua kunnon selvittämiseksi.

Hanke oli mielestäni ja omalta kohdaltani hyvä koska sen tiimoilta sain vakinaisen paikan. Myönteiset odotukset olivat ja vaikutukset olivat myönteiset.

Ruusuja, hyvä yhteistyö, Ohjaus oli hyvää, hanke oli tarpeellinen

Paljon ruusuja, olin erittäin tyytyväinen ohjaukseen.

Hyvin sain apua ja ohjausta työkokeilupaikan etsimisessä ja tulevaisuuden suunnittelussa.

Positiivisesti että oppi uutta ja palvelu ollut erinomaista.

Ryhmätoiminnasta kerättiin myös asiakaspalautteet:

Tämä kuntouttava ryhmätoiminta on antanut minulle todella paljon iloa, uusia kokemuksia, hyvää itsetuntoa. Olen saanut tutustua mahtaviin kurssikavereihin. Toivottavasti tämä jatkuu vielä joskus. KIITOS!

Olette aivan ihania, upeita, avoimia, iloisia ja innostavia vetäjiä molemmat.

Ihan ikävä jää teitä. – Jatkakaa samaan malliin.

Osaavat asiansa.

Istearviointina voidaan todeta, että asiakkaiden työ- ja toimintakyvyn kartoittaminen ja sen seurauksena ohjautuminen oikeitten palvelujen piiriin on onnistunut suunnitelman mukaisesti. Kohderyhmän työ- ja toimintakyvyn sekä työllistymisen haasteet ovat usein monisyiset. Hankkeen toiminnalla pyrittiin vastaamaan näihin haasteisiin. Hankkeen avulla parannettiin kohderyhmän työ- ja toimintakykyä, elämäntilannetta, hyvinvointia ja terveyttä sekä lisättiin osallistujien osallisuutta. Näiden toimintojen myötä osallistujien työllistymisen mahdollisuudet paranivat, kun työkyky kohentui ja muut työllistymisen esteet vähenivät. Niille henkilöille, joilla työkykyä ei enää ollut jäljellä, eläkkeelle pääsy oli huojentava ratkaisu.

Osallistujat ovat hyvin sitoutuneet hankkeen toimintaan, eikä hankkeessa ollut yhtään keskeyttäneitä henkilöitä.

7 Horisontaaliset tavoitteet

7.1 Sukupuolten tasa-arvo

	Kyllä	Ei	Perustelu
Hankkeessa tehtiin toimintaympäristön analyysi sukupuolinäkökulmasta	x		Hanke on sukupuolineutraali. Toimintaympäristöä ja kohderyhmää on analysoitu keskusteluissa yhteistyötahojen kanssa. Hankkeen toimenpiteet ja tulokset kohtelivat kohderyhmään kuuluvia henkilöitä yhdenvertaisella tavalla sukupuolesta riippumatta.
Sukupuolinäkökulma huomioitiin hankkeen toiminnassa (valtavirtaistaminen)	x		Hanke on sukupuolineutraali ja periaatteena tasa-arvoisuuden toteutuminen.
Hankkeen päätavoite oli sukupuolten tasa-arvon edistäminen		x	Hanke on sukupuolineutraali ja tasa-arvon toteutuminen on huomioitu kaikissa toiminnan vaiheissa.

7.2 Kestävä kehitys

Vaikutuksen kohde	Vaikutusaste		Perustelu
	Välitön vaikutus	Välillinen vaikutus	
Ekologinen kestävyys			
Luonnonvarojen käytön kestävyys	2	8	Taloudellisen tilanteen parantumisen myötä antaa osallistujille mahdollisuuden tehdä parempia valintoja mm. matkustamiseen, ostokäyttäytymiseen ja paikallisten yritysten sekä palvelujen käyttöön.
Ilmastonmuutoksen aiheuttamien riskien vähentäminen	2	8	Hankkeen aikana on tarjottu mahdollisuutta käyttää etäyhteyksiä, joka vähentää matkustamista.
Kasvillisuus, eliöt ja luonnon monimuotoisuus	0	5	Hankkeen aikana on pyritty hyödyntämään ja kannustettu käyttämään sähköisiä asiointikanavia.
Pinta- ja pohjavedet, maaperä sekä ilma (ja kasvihuonekaasut)	0	5	Elämäntilanteen ollessa tasapainossa on mahdollisuus vaikuttaa omiin valintoihinsa ekologisesti. Tiedostaminen lisääntyy ja keskustelut tukevat omaa toimintaa.
Natura 2000 -ohjelman kohteet	0	0	Ei suurta vaikutusta hanketoiminnassa.
Taloudellinen kestävyys			
Materiaalit ja jätteet	2	8	Hankkeessa on vähennetty kopiointia ja hyödynnetty mahdollisimman paljon sähköisiä palveluita. Palautelomakkeet on sähköisessä muodossa.
Uusiutuvien energialähteiden käyttö	0	5	Henkilöt osaavat suunnitella ja toteuttaa arkeen liittyvät valintansa paremmin kestävästi kehityksen periaatteen mukaisesti. Ryhmiin osallistujat ovat menneet paikalle kimppekäyttöön.
Paikallisen elinkeinorakenteen kestävä kehittäminen	7	7	Tiivis yritys yhteistyö paikallisten yrittäjien kanssa. Työttömät työllistyivät paikallisiin yrityksiin. Tietoisuus paikallisista palveluista ja niiden käyttömahdollisuuksista ovat lisääntyneet. Työvoiman kohtaavuus on parantunut.
Aineettomien tuotteiden ja palvelujen kehittäminen	10	10	Hankkeen uudet toimintatavat (tiivis yksilöllinen tuki ja ohjaus, tiedon välittäminen, työhönvalmennus) ovat lisänneet yrittäjien tietoisuutta osallistujien ja työttömien palkkaamisesta, sekä tarjolla olevasta työvoimasta.
Liikkuminen ja logistiikka	2	9	Hankkeessa on järjestetty yhteiskäyttöä, jonka myötä autolla liikkuminen on saatu vähennettyä. Kuntouttava työtoiminta korvattiin ja pilotoitiin uutena etäkuntouttavana toimintana korona aikana. Toiminta on jäänyt osaksi pysyviä toimintamalleja.
Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys sekä yhdenvertaisuus			
Hyvinvointi	10	10	Hanke on lisännyt osallistujien hyvinvointia ja osallisuutta sekä tarjonnut vertaistukea ryhmätoimintojen, luentojen sekä henkilökohtaisen tuen avulla. Työ- ja toimintakykyselvitysten kautta osallistujat ovat saaneet tukea oman terveydentilansa ja sairauksien hoitoonsa.

Vaikutuksen kohde	Vaikutusaste		Perustelu
	Välitön vaikutus	Väiäinen vaikutus	
Tasa-arvon edistäminen	6	7	Osallistujat ovat saaneet tasa-arvoisesti henkilökohtaista tukea ja ohjausta heidän vaihtuviin elämäntilanteisiinsa. Hanke on toiminut matalankynnyksen periaatteella ehkäisten syrjäytymistä.
Yhteiskunnallinen ja kulttuurinen yhdenvertaisuus	6	7	Hanke on ollut avoin ja tasapuolinen kaikille osapuolille riippumatta taustatekijöistä.
Kulttuuriympäristö	0	7	Ryhmätoiminnassa on hyödynnetty Rautavaaran monipuolisia mahdollisuuksia ulkoliikuntaan ja virkistämiseen. Hyödynnetty mm. kansallispuiston alueita, uimarantoja, puistoja ja patikointireittejä.
Ympäristöosaaminen	0	6	Osallistujien elämänhallinnan parantumisen ja tietoisuuden lisääntymisen myötä henkilöt osaavat paremmin suunnitella arkeen liittyviä ympäristöystävällisiä valintoja

8 Julkisuus, tiedottaminen ja yhteydet muihin hankkeisiin

8.1 Miten hanke näkyi julkisuudessa? Miten hankkeesta tiedotettiin?

Hankkeen toiminnasta on tehty hankeaikana lehtijuttuja paikallislehti Pitäjäläiseen.

Hankkeesta on tiedotettu niin sisäisesti kuin ulkoisesti. Hankkeen sisäiset viestintävälineet ovat olleet Rautavaaran kunnan oma henkilöstö, eri lautakunnat mm. kunnanvaltuusto ja kunnanhallitus, jotka ovat tärkeitä viestinviejiä, asiakas- ja sidosryhmäviestintä, puhelin, sähköposti, tapaamiset ja yhteiset tiimipalaverit, muut hankkeessa mukana olevat tahot, rahoittajat ja osallistujat.

Ulkoinen tiedotus keskittyi www.sivuihin, lehtijuttuihin, sosiaaliseen mediaan, henkilökohtaiseen viestintään, hankkeesta sekä toimijoista ja tuotteista rakennettuihin esitteisiin ja julisteisiin. Tiedottamisessa panostettiin erityisesti verkostojen hyödyntämiseen. Hanketta hallinnoiva taho on mukana Kuopion TYP järjestelmässä ja työkoordinaattori kuuluu TYP johtoryhmään. Lisäksi Rautavaaran kunnalla on kiinteät kontaktit alueen yrittäjiin ja eri järjestöihin, joten käytännöt ovat levinneet valtakunnallisesti koulutusten, seminaarien ja kokousten kautta.

8.2 Mihin hankkeisiin tai hankekokonaisuuksiin hanke toiminnallisesti tai muuten liittyi ja miten? (Merkitse myös hakemusnumerot tai hankekoodit)

MYÖ, TYÖ, HYÖ 2-Hankeeseen on oltu yhteyksissä Kaavin Tuumasta toimeen hankkeesta (S22197) sekä Kotelo-hankkeesta (S21818) Keiteleeltä. Molemmat hankkeet ovat olleet kiinnostuneita työllistämistoimien/palvelujen kehittämisestä ja halunneet kuulla Rautavaaran hankkeen hyvistä käytännöistä. Olemme pitäneet kummankin hankkeen kanssa Teams palaverit, jossa olen kertonut MYÖ, TYÖ, HYÖ 2-hankkeesta tehtävistä toimintakyvyn selvittelyistä, asiakastyöstä, yksilövalmennuksesta, sekä muista hankkeen kuulumisista. Verkostoituminen muiden hankkeiden kanssa, kuulumisten ja tietojen välittäminen ovat olleet hyödyllisiä kaikkien osapuolten kannalta.

Digitaitoja hyvinvoinnin ja työllistämisen edistämiseksi (S22500) hankkeen kanssa on yhteistyössä järjestetty tule vahvistamaan digitaitojasi koulutus. Tämän koulutuksen myötä kohderyhmän digiosaaminen on parantunut.

9 Aineiston säilytys

9.1 Missä hankkeen aineisto säilytetään tai arkistoidaan? Yhteyshenkilön yhteystiedot.

Hankkeen aineistoa säilytetään Rautavaaran kunnan arkistossa Koulutie 1, 73900 Rautavaara.

Asiakirjahallinnon suunnittelija
Seija Järnfors
puh. 040 860 8184
seija.jarnfors@rautavaara.fi

10 Liitteet ja allekirjoitus

Liitteet

Tuensaaja vakuuttaa tässä loppuraportissa ja sen taustalomakkeissa antamansa tiedot oikeiksi.

Päiväys ja hakijaorganisaation sähköinen allekirjoitus

15.5.2023 Ruotsalainen Henri Matias
kunnanjohtaja

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti